

Мемлекетімізді меңдеген сыбайлас жемқорлықты жою – қоғам талабы

Қазақстанда сыбайлас жемқорлыққа жататын қылмыс:

- қызмет орнын, өкілеттігін пайдалану; - билігін не қызмет өкілеттігін пайдалану;

- лауазымды тұлғаның өкілеттігін пайдалану;

- заңсыз түрде кәсіпкерлікпен айналысу;

- заңды кәсіпкерлік қызметке кедергі болу;

- пара алу;

- пара беру;

- бопсалауда арада жүру;

- қызмет орнында алдау;

- қызмет орнындағы әрекетсіздік;

- немқұрайлылық.

Еліміздегі сыбайластықтың өршігені сондай, халық кедейленіп, аз ғана топ байып шыға келді. Идеология, тәрбие, отансүйгіштік, адалдық, тазалық жайына қалды. Сұмпайы сұмдықтардың өршігені сондай, өзеріңіз куә болғандай, ашынған халық көшеге шықты, ол «қаңтар оқиғасына» ұласты, аз бомағанда мемлекетіміз құлап қала жаздады.

Мемлекет басшысы Қ.К.Тоқаев сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелері жөніндегі кеңесте сөйлеген сөзінде «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес – еліміздің стратегиялық дамуындағы негізгі басымдықтардың бірі», бұл – менің берік ұстанымым және сайлауалды бағдарламада халыққа берген уәдем дейді.

Мен көп жыл бойы әр салада қызмет атқарған экономист, есепші ретінде де, өнер адамдарымен, зиялы қауыммен қоян-қолтық араласқан өнер адамы ретінде де, қарапайым қазақстандық ретінде де сыбайлас жемқорлық пен ұйымдасқан қылмыс дендеген Мемлекетімізде, ұрлық-қарлық өрбіген, пара алу, пара беру, жағымпаздық өршіген Елімізде еңбек еттім. Өз жолымда таза жүруге, адал істеуге, осындай кері кеткен қоғамға сәл де болса рухани жағынан да, қызметім жағынан да әсер етуге тырыстым, жаман індеттермен шамам келгенше күресіп те келемін.

Қорупцияның әбден дендегені сонша, жалпы халық болып күреспей жеңе алмайтынымызды мемлекет те түсінді. Соған байланысты жаңа заңдар да күшіне енді.

Мысалы: Қазақстанда сыбайлас жемқорлыққа қатысты қылмыс жасағандар үшін енді ескі мерзім болмайды, шартты түрде сотталуға тыйым салынған, өмір бойы мемлекеттік қызметпен айналысуға тыйым салынады. Шенеуніктер де, азаматтар да сыбайлас жемқорлықпен айналысқаны үшін қылмыстық жауапкершілікке тартылады. Ең жоғары деңгейдегі шенеуніктер де, тіпті министрлер мен облыс әкімдері де сыбайлас жемқорлықпен айналысқаны үшін қамауға алынып, сотталады.

Жаңа қылмыстық кодекске сыбайлас жемқорлық саласына қатысты да өзгерістер енгізілген. 361 Қызмет орнын пайдалану 2000 АЕК дейінгі айып / 4-8 жылға бас бостандығынан айыру 362 Билігі мен қызмет орнын асыра пайдалану 3000 АЕК дейінгі айып / 5-10 жылға бас бостандығынан айыру 363 Лауазымды тұлғаның өкілеттігін иелену 2000 АЕК дейінгі айып / 75 тәулікке қамалу Заңсыз түрде кәсіпкерлік қызметке араласу 1000 АЕК дейінгі айып / 4 жылға бас бостандығынан айыру 365 Заңды кәсіпкерлік қызметке кедергі болу 2000 АЕК дейінгі айып / 3-7 жылға бас бостандығынан айыру 366 Пара алу 50 пара көлеміндегі айып / 10-15 жылға бас бостандығынан айыру 367 Пара беру 20 пара көлеміндегі айып / 10-15 жылға бас бостандығынан айыру 368 Бопсалауда арада жүру 10 пара көлеміндегі айып / 6 жылға бас бостандығынан айыру 369 Қызмет орнында алдау 2000 АЕК дейінгі айып / 3-6 жылға бас бостандығынан айыру 370 Қызмет орнындағы әрекетсіздік 2000 АЕК дейінгі айып / 4-8 жылға бас бостандығынан айыру 371 Немқұрайлдылық 1000 АЕК дейінгі айып / 5 жылға бас бостандығынан айыру .

Егер сіз қандай да бір ұйым, мекемеде жемқорлық, бопсалаушылық, пара алу, пара беру және т.б. сыбайлас жемқорлық көрінісіне тап болсаңыз, бұл проблемаға немқұрайлы қарамаңыз. ҚР Мемлекеттік қызмет істері министрлігінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ұлттық бюросының орталығына хабарласыңыз: 1424 (қоңырау шалу тегін), +7 (7172) 90-92-60, факс: +7 (7172) 90-91-73, Е-пошта: anticorruption@nab.gov.kz.

«Роза Бағланова атындағы «Қазақконцерт» мемлекеттік концерттік ұйымы РМҚК» сыбайлас жемқорлықты болдырмау және оның алдын алу мақсатында, Құжатпен қамтамасыз ету бөлімінің инспекторы Е. А. Тілепбердиевке комплаенс-офицері қызметін жүктеді. **Хабарласыңыз: 1268 (қоңырау шалу тегін), (7172) 9(705268) -92-60, Е-пошта: terkozha@mail.ru.**